

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. Š.**, nar. ...., bytem ....., zastoupen JUDr. Ladislavem Břeským, advokátem, AK BŘESKÝ, HEIPLÍK, VOSÁTKA s.r.o., se sídlem Botičská 1936/4, Nové Město, 128 00 Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2016, č. j. 12359/2016, sp.zn. S-JMK 164120/2015 OSPŽ,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 15.3. 2016 žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2016, č. j. 12359/2016, sp. zn. S-JMK 164120/2015 OSPŽ (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 10. 12. 2015, č.j. MMB/0451758/2015 SpZn. OSC/OP/PŘ/333/2015 (dále jen

„prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím prvostupňový orgán shledal žalobce vinným z přestupku podle ustanovení § 16a odst. 2 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, jehož se z nedbalosti dopustil tím, že po nabytí právní moci rozsudku soudu o rozvodu jeho manželství ke dni 9. 7. 2013 nepožádal ve lhůtě do 15 pracovních dnů uvedené v ustanovení § 14 odst. 1 písm. d) bodu 3. zákona o občanských průkazech o vydání nového občanského průkazu v souvislosti se změnou rodinného stavu rozvodem, ale až dne 5. 10. 2015. Tím naplnil skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech, za což mu byla uložena pokuta ve výši 500 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení v paušální částce 1000 Kč do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

II. Obsah napadeného rozhodnutí

Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul obsah odvolání a průběh správního řízení a dospěl k závěru, že prvostupňový orgán rozhodl věcně správně na základě spolehlivě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Shrnul obsah rozhodné právní úpravy obsažené v ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech a § 14 odst. 1 písm. d) bod 3. téhož zákona. Jelikož ze spisu jednoznačně vyplývá, že dne 9. 7. 2013 nabytí právní moci rozsudek o rozvodu manželství žalobce, který teprve dne 5. 10. 2015 (tedy více než za dva roky) požádal o vydání nového občanského průkazu, měl žalovaný za prokázané, že skutková podstata v § 16a odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech byla naplněna.

K námitkám žalobce uvedl, že materiální znak je obligatorní náležitostí konstrukce odpovědnosti za přestupek, takže je nutné, aby zaviněné protiprávní jednání bylo ve své konkrétní podobě pro společnost nebezpečné (škodlivé) tím, že porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. U jednání, u nichž protiprávnost spočívá v nekonání (opomenutí), tzn. nesplnění povinnosti něco činit v zákonem stanovené lhůtě, je materiální znak přestupku dán již tím, že jej zákonodárce v zákoně výslovně označil za přestupek s úmyslem chránit určitý společenský zájem. Žalovaný vyložil zájem chráněný předmětnou skutkovou podstatou tak, že jde o požadavek, aby údaje zapisované do občanského průkazu, který je veřejnou listinou, byly stále aktuální a odpovídaly skutečnému stavu a aby třetí osoby nebyly uváděny v omyl. Pro naplnění předmětné skutkové podstaty není podstatné, zda byla či nebyla třetí osobě v souvislosti s používáním občanského průkazu s nepravdivými údaji způsobena škoda. Proto žalovaný žalobci nepřisvědčil v jeho názoru, že prvostupňový orgán neposuzoval materiální znak přestupku.

K námitce týkající se novelizace zákona o občanských průkazech, která změnila údaj o rodinném stavu na nepovinný údaj, žalovaný uvedl, že podle rozhodného znění zákona o občanských průkazech účinného ode dne 1. 1. 2012 se údaj o rodinném stavu nebo partnerství sice do občanského průkazu nezapíše, pokud občan sdělí, že si to nepřeje, nicméně pokud má údaj o rodinném stavu nebo partnerství v občanském průkazu zapsán z dřívější doby jako v případě žalobce, pak je jeho povinností při změně tohoto údaje vždy požádat o vydání nového občanského průkazu.

Žalovaný se vyjádřil i k otázce možné prekluze odpovědnosti za přestupek s tím, že jde o přestupek trvajících, tedy situaci, kdy pachatel svým jednáním vyvolá protiprávní stav a ten pak udržuje. Odkázal na právní názor uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2005, č.j. 5 A 164/2002-44 a dále na rozsudek téhož soudu ze dne 26. 3. 2008, č.j. 9 As 64/2007-98 a uzavřel, že lhůta pro projednání přestupku začala plynout až dnem, kdy

občan požádal o nový občanský průkaz. Okamžikem dokonání přestupku tedy byl den 5. 10. 2015, kdy si žalobce požádal o vydání nového občanského průkazu.

K výši uložené sankce žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán zohlednil všechna kritéria stanovená v § 12 zákona o přestupcích, zejm. přihlédl ke způsobu a k následkům spáchání přestupku, a to k porušení povinnosti stanovené zákonem způsobené nekonáním toho, co měl odvolatel podle zákona konat a současně pak k míře zavinění, tedy k nedbalostnímu chování žalobce. Z doložené zprávy z psychiatrické ambulance není patrné, že by diagnóza odvolatele mohla mít zásadní vliv na dodržování zákonem stanovených povinností. Proto žalovaný považoval uloženou pokutu ve výši 500 Kč uloženou na spodní hranici zákonné sazby do 10 000 Kč za adekvátní. Dále žalovaný vyhodnotil i uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení a uvedl, že prvostupňový orgán zjišťoval osobní a finanční poměry žalobce, který uvedl, že je zaměstnán jako sladmistr ve sladovně a má tedy pravidelný příjem. Proto i výrok o náhradě nákladů řízení shledal žalovaný v souladu se zákonem.

III. Žaloba

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl, že správní orgány nezohlednily, že v dané věci chyběl materiální znak přestupku, a dále, že uložená sankce je nepřiměřeně přísná. K žalobnímu bodu směřující do posouzení společenské škodlivosti přestupkového jednání žalobce uvedl, že se neztotožňuje s názorem prvostupňového orgánu o tom, že u přestupkového jednání provedeného nekonáním je materiální znak přítomen již v samotném vyjádření formální stránky skutkové podstaty v zákoně. To je podle jeho názoru v rozporu s definicí přestupku v § 2 zákona o přestupcích. Odkázal v tomto ohledu i na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 17. 2. 2005, č.j. 7 As 18/2004 – 48, a dále ze dne 14. 12. 2009, č.j. 5 As 104/2008-45). Podle názoru žalobce mělo být v rámci hodnocení materiálního znaku přestupku zohledněno i nabytí účinnosti novelizace zákona o občanských průkazech zákonem č. 424/2010 Sb., kterou bylo upuštěno od povinnosti uvádět rodinný stav jako povinný údaj v občanských průkazech. Správní orgány nezvážily smysluplnost či potřebnost výměny občanského průkazu i za situace, když nedochází k žádné změně v textu občanského průkazu, neboť údaj o rodinném stavu není povinným údajem v občanském průkazu. Jak žalobce uvedl i ve správním řízení, měl na něho fatální dopad rozvod manželství, přičemž do dnešního dne nedošlo ke stabilizaci jeho zdravotního stavu. Pro pochopení situace je zapotřebí si uvědomit, že žalobce s rozvodem nesouhlasil. Žalovaný tak nedostatečně posoudil materiální znak přestupku.

Stran námitek proti výše uložené sankce žalobce namítl, že je nepřiměřeně přísná. Žalobce navrhl, aby soud s přihlédnutím k důvodům uvedeným k tvrzenému nezohlednění materiálního znaku jednání žalobce upustil od uložení pokuty anebo ji v mezích zákonem dovolených snížil. Podle jeho názoru bylo dostačující, aby byl žalobce pouze napomenut. Z uvedených důvodů navrhl žalobce zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

Ve svém vyjádření žalovaný shrnul svou argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Zejména uvedl, že materiální stránka přestupku byla v napadeném rozhodnutí dostatečně přezkoumatelně řešena. Důvody, které žalobce uvedl, žalovaný nepovažuje za dostatečné k tomu, aby bylo možno usuzovat, že

předmětné přestupkové jednání postrádalo materiální znak. Sankce byla uložena při dolní hranici zákonné sazby, a nebylo ji možno považovat za nepřiměřeně přísnou.

Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, v níž uvedl, že považuje i nadále napadené rozhodnutí za nezákonné a uvedený právní názor žalovaného za nesprávný. Především nesouhlasil s žalovaným, že společenská nebezpečnost jako materiální znak přestupku spáchaného opomenutím spočívá v samotném naplnění formálních znaků skutkové podstaty. K tomu poukázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je třeba materiální stránku správního deliktu zkoumat v každém případě. Dále žalobce odkázal na důvodovou zprávu k novele zákona o občanských průkazech č. 424/2010 Sb., již dal zákonodárce najevo, že údaj o rodinném stavu není natolik důležitým údajem, aby musel být vepsán do občanského průkazu. Za této situace podle jeho názoru nemůže obstát argumentace žalovaného, že pravdivým údajem o rodinném stavu se chrání třetí osoby, aby nemohly být uváděny v omyl. Lze si jen obtížně představit, že by žalobce mohl těžit z toho, že má v občanském průkazu uveden nesprávný rodinný stav. Zdůraznil, že orgány veřejné správy mají přístup k informačnímu systému evidence obyvatel, základnímu registru obyvatel a informačnímu systému občanských průkazů a mohou si rodinný stav ověřit. Neaktualizovaný údaj o rodinném stavu nebyla a není způsobilý přivodit někomu újmu, není údajem povinně evidovaným a nemohla ani ohrozit zájem společnosti na řádné evidenci údajů o obyvatelstvu v konečném důsledku tak naplnit materiální stránku přestupku. Žalobce závěrem uvedl, že trvá na nařízení ústního jednání.

V. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Krajský soud nařídil ve věci **ústní jednání**, které se konalo dne 19. 12. 2017 za přítomnosti obou stran i zástupce žalobce.

Krajský soud po označení právní věci vyslechl přednesy procesních podání obou stran. Zástupce žalobce především zdůraznil, že potrestání žalobce bylo zcela formalistické, neboť jeho jednání zcela postrádalo společenskou škodlivost coby materiální znak přestupku. Zdůraznil zejm. efekt novelizace zákona o občanských průkazech s tím, že předmětný údaj o rodinném stavu již není obligatorní náležitostí občanského průkazu. Zástupkyně žalované k tomu zdůraznila, že o situaci absence materiálního znaku by se mohlo jednat pouze v případě mírného překročení zákonné lhůty pro podání žádosti o vydání nového občanského průkazu o několik dnů ze zvlášť závažných důvodů. Důvody žalobce spočívající v jeho nepříznivém psychickém stavu byly zohledněny ve výši uložené sankce.

Soud dále shrnul podstatný obsah správního spisu prvostupňového orgánu vedeného v této věci. Konstatoval, že ve správním spisu je založena žádost o nový občanský průkaz ze dne 5. 10. 2015, kde je z poznámky patrné, že rozsudek o rozvodu manželství žalobce (který není ve správním spisu založen) nabyl právní moci ke dni 9. 7. 2013. Následně prvostupňový

orgán vydal příkaz ze dne 7. 10. 2015, na základě něhož byla žalobci uložena pokuta 1300 Kč. Proti tomu žalobce podal odpor dne 9. 11. 2015, na základě něhož došlo ke zrušení příkazu a pokračování přestupkového řízení. Dne 3. 12. 2015 se uskutečnilo ústní jednání, jehož se žalobce osobně zúčastnil a následně doložil lékařskou zprávu z psychiatrické ambulance (MUDr. C.) ze dne 4. 12. 2015, která vypovídá o diagnóze smíšené anxiosně-depresivní poruchy. Na to již bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí ze dne 10. 12. 2015.

Zástupce žalobce v rámci důkazního řízení navrhl, aby byl proveden výslech žalobce, aby byl prokázán jeho zdravotní stav v inkriminované době. Krajský soud po vyjádření strany žalované tento důkazní návrh zamítl, nicméně dal žalobci možnost, aby se k věci vyjádřil volnou formou. Žalobce uvedl, že se léčil na psychiatrii u MUDr. C. s tím, že ke zlepšení (vyléčení) došlo ke konci roku 2016. Následně krajský soud ukončil dokazování po vyslechnutí konečných návrhů ve věci soud přistoupil k rozhodnutí o věci samé.

Žaloba není důvodná.

Krajský soud úvodem své argumentace považuje za vhodné shrnout právní úpravu rozhodnou pro řešení věci. Podle ustanovení § 3 odst. 2 zákona o občanských průkazech ve znění novely zákonem č. 424/2010 Sb., účinné ode dne 1. 1. 2012, platí, že „*údaji zapisovanými do občanského průkazu jsou jméno, popřípadě jména, příjmení, pohlaví, státní občanství, datum, místo a okres narození, rodné číslo, adresa místa trvalého pobytu a rodinný stav nebo registrované partnerství (dále jen „partnerství“). U občanů narozených v cizině se zapisuje pouze kód státu narození; název místa a okresu nebo kód státu narození se zapisuje podle stavu3a) ke dni podání žádosti o vydání občanského průkazu. U občanů, kteří nejsou hlášeni k trvalému pobytu na území České republiky, se trvalý pobyt do občanského průkazu nezapisuje.*“ Podle § 3 odst. 4 téhož zákona platí, že pokud občan sdělí, že si nepřeje zapsání údaje o rodinném stavu nebo partnerství, tento údaj se do občanského průkazu nezapíše.

Podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. d) bod 3 zákona č. 328/1999 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2015 platilo, že občan je povinen požádat o vydání nového občanského průkazu do 15 pracovních dnů po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství nebo po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o zrušení partnerství. Totéž ustanovení in fine uvádí, že občan je povinen požádat o vydání nového občanského průkazu podle písmene d) bodu 2 až 7, jen pokud je v jeho dosavadním občanském průkazu zapsán údaj o rodinném stavu nebo partnerství. Podle ustanovení § 16a odst. 1 se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nepožádá o vydání nového občanského průkazu v případech uvedených v § 14 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Sankční část skutkové podstaty přestupku je upravena v § 16a odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech v rozhodném znění, podle něhož se fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nepožádá o vydání nového občanského průkazu v případech uvedených v § 14 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Za tento přestupek lze podle ustanovení § 16a odst. 3 téhož zákona uložit pokutu až do výše 10 000 Kč.

Úvodem svého právního hodnocení krajský soud nejprve uvádí, že jakkoliv nebyla námitka prekluze odpovědnosti za předmětný přestupek v žalobě vznesena, žalovaný se touto otázkou zabýval v napadeném rozhodnutí a je povinností soudu se zabývat otázkou případné prekluze odpovědnosti za přestupek ex offio. Krajský soud v tomto ohledu zcela sdílí závěry žalovaného, že k prekluzi odpovědnosti za přestupek v předmětné věci nedošlo, neboť přestupkové jednání žalobce mělo trvalý charakter. U takového typu přestupku pak platí, že protiprávní jednání spočívá v udržování protiprávního stavu. Prekluzivní lhůtu u těchto typů deliktního jednání je třeba počítat buď od okamžiku, kdy je vůči pachateli zahájeno správní

řízení (viz k tomu kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2011, čj. 9 As 101/2010-101, přístupný na www.nssoud.cz), anebo od okamžiku, kdy protiprávní stav přestane existovat (tzn. pachatel ho přestane udržovat a přestane tedy porušovat svou zákonnou povinnost). Jestliže tedy je mezi stranami nesporné a vyplývá to ze správního spisu, že žalobci vznikla povinnost k podání žádosti o vydání nového občanského průkazu uplynutím zákonné lhůty patnácti pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozsudku o rozvodu manželství, pak vznikl protiprávní stav uplynutím této lhůty uplynutím posledního okamžiku dne 30. 7. 2013. Pokud pak žalobce podal žádost o vydání nového občanského průkazu až dne 5. 10. 2015, pak tímto okamžikem skončil protiprávní stav udržovaný jeho nedbalostním jednáním, které trvalo dva roky, dva měsíce a čtyři dny. Teprve od tohoto okamžiku (tzn. od podání žádosti o vydání nového občanského průkazu) počala plynout roční prekluzivní lhůta ve smyslu ustanovení § 20 odst. 1 zákona o přestupcích v tehdy platném a účinném znění. K prekluzi odpovědnosti za přestupek tedy nemohlo dojít, neboť napadené rozhodnutí nabylo právní moci ke dni 2. 2. 2016.

Dále se krajský soud věnoval jednotlivým žalobním bodům. Z hlediska rozhodné právní úpravy krajský soud konstatuje, že celé přestupkové jednání se již odehrálo za účinnosti zákona o občanských průkazech ve znění novely č. 424/2010 Sb. Žalobce poukazoval na změnu, kterou tato novela s účinností ode dne 1. 1. 2012 zavedla, a to možnost na žádost vyloučit údaj o rodinném stavu z údajů zapisovaných do občanského průkazu. To je sice pravda, nicméně krajský soud se neztotožňuje se závěry, které žalobce z této právní úpravy dovodil ve vztahu k povinnosti občana podat si žádost o vydání nového občanského průkazu v případě změny údaje o rodinném stavu. Předně samotná právní úprava obsažená v citovaném zákoně explicitně v ustanovení § 14 odst. 1 in fine zákona o občanských průkazech, že občan, který má v občanském průkazu zapsán údaj o rodinném stavu, je povinen i tak požádat o vydání nového občanského průkazu. Formálně právně je tedy existence primární povinnosti žalobce požádat o vydání nového občanského průkazu poté, co bylo jeho manželství rozvedeno, zcela bezesporná. Pokud žalobce z fakultativního charakteru údaje o rodinném stavu dovozuje, že nesplnění této povinnosti postrádá společenskou nebezpečnost (škodlivost), je třeba tuto úvahu odmítnout. Zákonodárce sám vyjádřil v citované právní úpravě zdůrazněním povinnosti požádat o nový občanský průkaz chráněný společenský zájem na souladu údajů uvedených v občanském průkazu s matričními údaji o rodinném stavu. Jde o konkretizaci obecného objektu ochrany zákona o občanských průkazech, jímž je způsob prokazování totožnosti a vedení agendového informačního systému evidence občanských průkazů (tzn. evidence občanských průkazů). Je logikou vedení jakékoliv evidence, že její cíl a smysl může být naplněn pouze tehdy, jsou-li údaje v ní vedené v souladu se skutečným i právním stavem věcí. Stejně tak lze aprobovat úvahu žalovaného, že občanský průkaz je veřejnou listinou, která je chráněna domněnkou pravosti a správnosti údajů v ní uvedených, včetně těch, které nejsou obligatorní (srv. dikci § 2 odst. 1 zákona o občanských průkazech). Není tak skutečně podstatné, zda žalobce někoho uvedl mylným obsahem údajů v občanském průkazu v omyl, ale to, že k této situaci mohlo ve vztahu ke třetím osobám dojít (potencialita ohrožení chráněného zájmu). Tím spíše nelze připustit, aby občané nedbali svých ohlašovacích povinností ve vztahu k orgánům vnitřní správy, které vedou k zastarávání údajů obsažených v občanském průkazu.

Krajský soud v tomto ohledu připomíná, že společenská škodlivost je často dovozována ze samotné skutkové podstaty přestupku, a to s odkazem na skutečnost, že v opačném případě by ji zákonodárce nepostihoval. Je zajisté pravda, že každá skutková podstata přestupku směřuje k postihu jednání, které není společensky žádoucí. V kontextu ustálené judikatury však bude rozhodující, zda je v individuálním případě dána společenská

škodlivost v takové míře, aby to odůvodňovalo uplatnění mechanismu správního trestání. To ostatně potvrdil také Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, přístupný na www.nssoud.cz, který se sice týkal jiné oblasti přestupků, a to na úseku silniční dopravy, ale je v něm shodným způsobem formulován požadavek na zohledňování konkrétních okolností případu při posuzování společenské škodlivosti, resp. materiální stránky přestupku: „*Samotná skutečnost, že řidič vozidla v provozu na pozemní komunikaci sice překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou právním předpisem nebo dopravní značkou, nicméně rychlost jeho jízdy se hranici nejvyšší dovolené rychlosti blížila, sama o sobě nepostačuje pro závěr o tom, že nebyla naplněna materiální stránka (§ 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 4 citovaného zákona. Měla by však vést správní orgán k tomu, aby na materiální stránku tohoto jednání zaměřil svou pozornost, neboť je třeba posoudit, zda zde nejsou další pro věc relevantní okolnosti, které by teprve ve svém souhrnu takový závěr odůvodňovaly.*“

Krajský soud má za to, že v předmětné věci byly relevantní okolnosti z hlediska přítomnosti materiálního znaku přestupkového jednání správními orgány dostatečně zkoumány. Důvody, o které žalobce opíral svou úvahu o absenci materiálního znaku přestupku, jsou sice relevantní, ale podle přesvědčení krajského soudu nedostačují k eliminaci společenské škodlivosti přestupkového jednání žalobce. Pokud žalobce tvrdil i předloženou lékařskou zprávou z psychiatrie prokázal, že trpěl v inkriminovaném období po rozvodu smíšenou úzkostně-depresivní poruchou, nezakládá tato skutečnost vymizení společenské škodlivosti jeho jednání. Je jistě lidsky pochopitelné, že pokud žalobce byl skutečně v popsaném psychickém stavu po delší dobu, vysvětluje to jeho zanedbání povinnosti ve vztahu orgánům státní správy, čemuž krajský soud rozumí a situaci žalobce chápe. Krajský soud má ovšem za to, že žalovaný správně usoudil, že prokázaná zdravotní indispozice nezakládá ani vyvinění žalobce, ani vymizení materiálního znaku přestupkového jednání. Žalobce byl i v této době i přes své psychické problémy plně svéprávným a přičetným občanem, který nepochybně byl schopen plnit své běžné občanské povinnosti. O opaku předmětná lékařská zpráva MUDr. C. ze dne 4. 12. 2015 nic nevypovídá. V souhrnu k hodnocení námitek naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku krajský soud uvádí, že se ztotožnil s úvahou žalovaného, že obě stránky přestupku byly v posuzované věci naplněny, a žalobce tak byl po právu shledán vinným ze spáchání předmětného přestupku na úseku správy občanských průkazů.

Stran námitek co do výše uložené sankce krajský soud uvádí následující. V prvostupňovém řízení prvostupňový orgán podle názoru krajského soudu řádně vyhodnotil osobní i majetkovou (příjmovou) situaci žalobce a uložil pokutu zcela při dolní hranici zákonné sazby (5 %). Ve své úvaze, kterou žalovaný potvrdil, zohlednil jak délku trvání protiprávního stavu, tak i prokázané zdravotní obtíže žalobce, které nepochybně v jeho přestupkovém jednání sehrály významnou roli. Pokud se prvostupňový orgán po takto provedeném správním uvážení rozhodl uložit pokutu, stalo se tak zcela v zákonných mantinelech jeho diskrece a v souladu se stavem věci. Samozřejmě, bylo možno uvažovat o ještě nižší pokutě, in eventum dokonce o využití institutu upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3 zákona o přestupcích v rozhodném znění), nicméně pokud tak správní orgány neučinily, nelze to považovat za jakékoliv pochybení z hlediska zákonnosti uložení sankce.

Co se týče uložené povinnosti uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč, je třeba vycházet z dikce ust. § 79 odst. 1 zákona o přestupcích, který stanoví, že: „*Občanovi, který byl uznán vinným z přestupku, jakož i navrhovateli, bylo-li řízení zahájeno na jeho návrh*

zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c) nebo j), se uloží povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku. Náklady řízení se hradí paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo vnitra České republiky v dohodě s ministerstvem financí České republiky zvláštním právním předpisem.“ Příslušným prováděcím právním předpisem je v tomto případě dnes již od 1. 7. 2017 derogovaná vyhláška č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí, která stanovila paušální částku náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. K tomu krajský soud nad rámec nutného odůvodnění sděluje, že upuštění od uložení dané povinnosti není nárokové, neboť podléhá dle dikce a výkladu příslušného ustanovení uvážení správního orgánu. Nelze však považovat za projev libovůle v rozhodování, pokud žalovaný konstatoval, že důvodem k upuštění od uložení povinnosti uhradit náklady správního řízení jsou pravidelně důvody sociálního charakteru. Tímto způsobem žalovaný nevyloučil i další okolnosti, které by takový postup mohly zdůvodňovat, nicméně dle názoru krajského soudu správně doplnil, že správní orgány žádné takové důvody neshledaly, neboť žalobce uvedl, že je zaměstnán ve sladovně a má tedy stálý příjem.

Žalobce in eventum navrhl, aby krajský soud od uložení pokuty upustil a uloženou sankci moderoval za podmínek § 78 odst. 3 s.ř.s. K tomu krajský soud uvádí, že podle citovaného ustanovení § 78 odst. 3 s.ř.s. platí, že soud může, nejsou-li důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě. V posuzované věci krajský soud pro moderaci uložené pokuty neshledal důvod, protože byla uložena při dolní hranici zákonné sazby a zcela přiměřeně k prokázaným skutkovým okolnostem. Podmínka zjevné nepřiměřenosti výše sankce zde tedy nebyla naplněna. Krajský soud pouze dodává, že institut moderace neslouží k tomu, aby správní soud na základě své diskrece nahrazoval libovolně správní úvahu o výši sankce, nýbrž pouze k tomu, aby bylo možno korigovat excesivní, nicméně formálně zákonně uložené správní tresty v případě, že byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu.

VI. Závěr

Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako celek zamítl, jak je ve výroku I. uvedeno.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. prosince 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.